

Зібравши основні рекомендації в таблицю, можна чітко структурувати процес розвитку м'яких навичок, що допоможе менеджерам ефективно впроваджувати ці навички в робочий процес та досягати успіху в умовах сучасного бізнес-середовища (див. табл.1).

Підводячи підсумок даного дослідження. Зазначимо, що формування Soft Skills є важливою складовою підвищення конкурентоспроможності фахівців з менеджменту. Сучасні економічні, технологічні та соціальні зміни вимагають від менеджерів не лише глибоких технічних знань, а й здатності ефективно комунікувати, адаптуватися до змінюваних умов і працювати в команді.

М'які навички, такі як емоційна інтелігентність, управління стресом, лідерство та комунікація, є критичними для досягнення успіху в сучасному бізнес-середовищі, оскільки вони безпосередньо впливають на продуктивність, ефективність управління та здатність фахівця адаптуватися до вимог ринку.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Harvard Business Review. The Importance of Soft Skills in Management. URL: <https://hbr.org/>
2. Journal of Business Research. Emotional Intelligence and Leadership Styles. URL: <https://online.hbs.edu/blog/post/emotional-intelligence-in-leadership>
3. McKinsey & Company. Unlocking the Full Potential of Organizational Leadership. URL: <https://www.mckinsey.com/>
4. Sullivan J. 12 Effective Ways to Assess Candidates' Soft Skills. URL: <https://business.linkedin.com/talentsolutions/blog/interview-questions/2017/assessing-soft-skills-is-one-of-the-biggest-interviewing-hallenges-here-are-12-ways-to-overcome-it>
5. Кудінова М.М., Євтушенко В.А., Лазарева К.О. Інноваційні методи відбору персоналу в сучасних умовах. Східна Європа. Економіка, бізнес та управління. 2017. № 3(08). С. 158–164.
6. Сергієнко Т.І. Ефективне лідерство в процесі управління освітніми змінами. Conference Proceedings of the 5th International Scientific Conference Modern Problems of Management: Economics, Education, Health Care and Pharmacy (October 26-29, 2017, Opole, Poland). The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. P. 54-56.

Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Сіпій Володимир – кандидат педагогічних наук, завідувач відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ФІЗИКИ НУШ

У 2024-2025 навчальному році в закладах загальної середньої освіти у 7 класі розпочалось впровадження Державного стандарту базової середньої освіти (2020) [1]. Вимоги до обов'язкових результатів навчання у природничій освітній галузі передбачають чотири групи результатів навчання для оцінювання:

- Пізнання світу природи засобами наукового дослідження.

- Опрацювання, систематизація та представлення інформації природничого змісту.

- Усвідомлення розмаїття і закономірностей природи, ролі природничих наук і техніки в житті людини; відповідальна поведінка для сталого розвитку суспільства.

- Розвиток наукового мислення, набуття досвіду розв'язання проблем природничого змісту [індивідуально та у співпраці].

Оцінювання навчальних досягнень в умовах впровадження Нової української школи передбачає подальший перехід від знанневої парадигми навчання до компетентнісної. Основним стає не оцінювання знання певної теми чи розділу фізики, що вивчається у шкільному курсі фізики, а оцінювання саме сформованості компетентності у здобувача освіти згідно запропонованих груп результатів навчання.

З урахуванням думки вчителів-практиків Міністерством освіти і науки України було затверджено рекомендації щодо оцінювання результатів навчання [2]. У природничій освітній галузі виокремлено три групи результатів навчання:

- Проводить дослідження природи.
- Здійснює пошук та опрацьовує інформацію.
- Усвідомлює закономірності природи.

Четверту групу результатів передбачену Державним стандартом було враховано в кожній з груп результатів навчання.

Заклади загальної середньої освіти самостійно визначаються з тим, як проводити оцінювання навчальних результатів навчання протягом семестру, але навчальні досягнення здобувачів освіти з семестр оцінюються за групами навчальних результатів, що зазначається у свідоцтві досягнень учня/учениці. Семестрова оцінка виставляється не на підставі тематичного оцінювання, а на підставі оцінювання груп навчальних результатів, незалежно від змісту тем, що вивчалися. Тематичне оцінювання у 7 класі не є обов'язковим, але в межах вивчення теми чи її частини вчитель може проводити підсумковий контроль за групами навчальних результатів.

Використання електронного журналу спрощує роботу вчителя з обліку навчальних досягнень учнів протягом навчального семестру, оскільки автоматизується розрахунок середнього арифметичного оцінок отриманих учнем за тривалий проміжок часу. Для вчителя фізики не є новим виокремлювати ці групи результатів навчання, адже подібний поділ було передбачено й у попередніх критеріях. Але зміни у підходах до навчання позначилися й на критеріях оцінювання. Попередні критерії було орієнтовано на знаннєвий підхід, а нові на компетентнісний.

Для 8–11 класів чинними залишаються Критерії оцінювання 2013 року [3]. Згідно з якими оцінюванню підлягає:

1) рівень володіння теоретичними знаннями, що їх можна виявити під час усного чи письмового опитування, тестування; 2) рівень умінь використовувати теоретичні знання під час розв'язування задач різного типу (розрахункових, експериментальних, якісних); 3) рівень володіння узагальненими експериментальними уміннями та навичками, що їх можна виявити під час виконання лабораторних робіт і фізичного практикуму; 4) зміст і якість творчих

робіт учнів (навчальних проєктів, творчих експериментальних робіт, виготовлення приладів, комп'ютерне моделювання фізичних процесів тощо).

Оцінювання навчальних досягнень учнів відбувається відповідно до критеріїв, які розробляються і погоджуються шкільними методичними об'єднаннями, заслуховуються на педраді та затверджуються наказом по школі – щорічно та оприлюднюються на сайті школи.

Аналіз критерії оцінювання, що використовуються у 8–11 класах й оприлюднено на сайтах шкіл свідчить, що вчителі сприйняли ідею оцінювання груп навчальних результатів до її офіційного впровадження на рівні наказу Міністерства освіти і науки України. Адже на сайтах закладів освіти виокремлено з фізики:

1. Критерії оцінювання володіння учнями теоретичними знаннями.
2. Критерії оцінювання навчальних досягнень при розв'язуванні задач.
3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів при виконанні лабораторних і практичних робіт.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
2. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
3. Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 року № 1222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1222729-13#Text>

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Соменко Дмитро – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри математики та цифрових технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Соменко Аліса – здобувач освіти Високобайрацької гімназії Великоसेверинівської сільської ради Кропивницького району (гімназія з дошкільним відділенням та початковою школою).

РОБОТОТЕХНІКА В STEM-ОСВІТІ: КРИТЕРІЇ ВИБОРУ ПЛАТФОРМ ДЛЯ НАВЧАННЯ ТА ЗМАГАНЬ

У сучасних умовах стрімкого розвитку технологій освіта повинна відповідати викликам часу, зокрема, інтегрувати новітні технічні рішення у навчальний процес. Одним із ключових напрямів модернізації освітнього середовища є створення STEM-лабораторій та оснащення навчальних кабінетів засобами, які сприяють розвитку технічного мислення та інноваційних навичок у здобувачів освіти.